

การศึกษาบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

The Study of Desired Personality Traits of Chulachomklao Royal Military

Academy Cadets

รุ่งอรุณ วัฒยากร^{1*}

Roongaroon Wattayakorn

(Received: March 20, 2023; Revised: May 31, 2023; Accepted: June 8, 2023)

บทคัดย่อ

บุคลิกภาพเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของชีวิต การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย และ 2) เปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา จำนวน 17 นาย โดยการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 142 นาย ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือวิจัย ได้แก่ ใบงานกิจกรรมระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ผล ส่วนนี้โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และแบบวัดบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยอยู่ในระดับสูง 2) ผลการเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย และมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยที่แตกต่างกัน มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ทำให้บุคลิกภาพฯ ของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหารที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้บุคลิกภาพฯ ของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน

คำสำคัญ: บุคลิกภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนนายร้อย

¹ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จ.นครนายก 26001

Academic Division, Chulachomklao Royal Military Academy, Nakhonnayok, 26001 Thailand.

* Corresponding Author E-mail: roongaroon.wat@gmail.com

Abstract

Personality is one of the most important factors affecting success in human life. This research applied a mixed-method approach to: 1) Study the level of the desirable personality traits of the cadets at Chulachomklao Royal Military Academy; and 2) Compare the personal factors that affect these desirable personality traits. Through purposive sampling, 17 cadets in command positions were chosen as key informants. A further 142 cadets were chosen from the 5th year cadets in the 2022 academic year by random sampling. Qualitative data were obtained from brainstorming activity worksheets where content analysis was applied. Quantitative data were obtained from questionnaires and processed through descriptive statistics. Hypotheses were proven by t-test and one-way ANOVA.

The results showed that: 1) Overall, the level of the desirable personality traits of the cadets is high; 2) Cadets who intentionally chose to attend Chulachomklao Royal Military Academy, with different levels of pride in being a cadet, possess different desirable personality traits at a .01 statistical significance, while the different nature of upbringing caused the desirable personality traits of cadets to differ at .05 statistical difference. However, differences in awareness of being a cadet did not cause statistically significant differences in the desirable personality traits.

Keywords: Personality, Desirable Traits, Cadets

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“บุคลิกภาพดีมีชัยไปกว่าครึ่ง” หากได้เป็นคำกล่าวที่เกินจริงไม่ เพราะบุคลิกภาพเป็นคำที่ยอมรับและใช้กันทั่วไป ในปัจจุบันนี้ใช้กันในหลายความหมาย เป็นต้นว่า บุคลิกภาพในความหมายของรูปร่างหน้าตา ความหมายของการพัฒนาตนเอง และความหมายของลักษณะนิสัย เช่น ลักษณะร่าเริง ลักษณะก้าวร้าว การมีบุคลิกภาพที่ดีนับเป็นส่วนประกอบสำคัญในความสำเร็จของบุคคลเกือบทุกอาชีพ เพราะบุคลิกภาพเป็นวิถีแทนความคิดและการกระทำที่ทำให้บุคคลมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะตัว (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2561, น. 7) นอกจากนี้การมีบุคลิกภาพที่ดียังสามารถบอกนัยของการทำงานบางอย่าง เช่น ความพร้อมที่มีต่อการทำงาน พร้อมจะรับผิดชอบงานในทุกรูปแบบ พร้อมที่จะเผชิญปัญหาและอุปสรรคนานาประการ พร้อมต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์และการพูดคุยกับผู้อื่น บุคลิกภาพที่ดีจึงเป็นทั้งเสน่ห์และอำนาจ เป็นที่ชื่นชอบของคนทั่วไป ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น เป็นหน้าตาและกระจกส่องภาพลักษณ์ของตนเองที่มีต่อสายตาผู้อื่น คนที่มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่สนใจของคนรอบข้างที่ได้พบปะพูดคุยด้วย ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นคนหน้าตาดี รูปร่างดีเสมอไป แต่สิ่งที่ทำให้ใครสักคนมีบุคลิกภาพที่ดีเหนือกว่าคนอื่นได้นั้น เกิดจากองค์ประกอบหรือคุณลักษณะหลาย ๆ อย่างรวมกัน และเป็นคุณลักษณะที่สามารถพัฒนาฝึกฝนให้เกิดขึ้นได้ ผู้ที่มีบุคลิกภาพดี จะต้องประกอบด้วยร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ และมีจิตใจที่ดีและเข้มแข็งเป็นสำคัญ บุคลิกภาพที่ดีของบุคลากรใน

องค์การสามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในที่ทำงาน ทั้งยังช่วยลดความขัดแย้งในที่ทำงานที่อาจเกิดจากทัศนคติหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกัน การพัฒนาบุคลิกภาพจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นในทุกองค์การ (ต้องรักจิตบรรเทา, 2561, น. 9) นอกจากนี้ บุคลิกภาพยังเป็นตัวช่วยส่งเสริมให้บุคคลแต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ช่วยบ่งชี้ถึงลักษณะนิสัยส่วนตัวของบุคคล ซึ่งมีส่วนช่วยในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเองอีกด้วย ดังปรากฏในทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland (1973, pp. 2-4) ซึ่งเชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะสะท้อนผ่านการเลือกอาชีพของตน โดยมีเหตุผลมาจากการผสมผสานความคิดต่อตนเอง และความเข้าใจต่ออาชีพที่เลือก คนที่เลือกอาชีพได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนมากที่สุดจะพึงพอใจ และส่งผลให้ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รร.จปร.) เป็นสถาบันการศึกษาหลักในการผลิตนายทหารสัญญาบัตรให้แก่กองทัพไทย โดยมีภารกิจสำคัญ คือ การผลิตนายทหารสัญญาบัตรให้ได้มาตรฐานครบถ้วนตามที่กองทัพต้องการ (รร.จปร., 2565) และได้ถูกกล่าวไว้ในนโยบายการศึกษาของกองทัพก ทั้งนโยบายทั่วไปและนโยบายเฉพาะ ที่ระบุว่า รร.จปร. มีหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่นักเรียนนายร้อย เพื่อสำเร็จเป็นนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพก ซึ่งมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ “ความเป็นนักรบที่ชาญฉลาด” (กองทัพก, 2564, น. 12) นักเรียนนายร้อยซึ่งเป็นผลผลิตของ รร.จปร. ถือเป็นทรัพยากรที่มีค่า เพราะจะกลายเป็นกำลังสำคัญในการปกป้องและพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต การส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยมีบุคลิกภาพที่ดี เหมาะสมกับการเป็นสุภาพบุรุษนักรบ จึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของบุคลากรทุกฝ่ายใน รร.จปร. แต่จากการศึกษาของ รุ่งอรุณ วัฒนากร (2565, น. 105) พบว่า การกำหนดคุณลักษณะผู้นำของนักเรียนนายร้อย ยังคงยึดถือตามคุณลักษณะผู้นำ 14 ประการ ซึ่งยากต่อการจดจำและการนำมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับการศึกษาของ วรวิทย์ แสงทอง และ วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2561, น. 260) พบว่า รร.จปร. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมหรือจัดเนื้อหาในหลักสูตรเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำของนักเรียนนายร้อย ในเรื่องการตัดสินใจด้วยความกล้าหาญที่ไม่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่นักเรียนนายร้อยมีภารกิจมาก คู่กันเคยกับการรับคำสั่ง และรับผิดชอบให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายสำเร็จได้ทันเวลา ดังคำกล่าวที่ว่า “รับคำสั่ง ทำทันที ทำดีที่สุด” นอกจากนี้ การศึกษาของ รุ่งอรุณ วัฒนากร (2561, น. 210) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ รร.จปร. จำแนกได้เป็น 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านห้วงเวลาและลักษณะการปรับตัว และ 2) ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้าน รร.จปร. ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านครอบครัว แต่เนื่องจาก บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในตัวบุคคล ดังนั้น การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล จะช่วยในการวางแผนการเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมแก่นักเรียนนายร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “นักเรียนนายร้อยใหม่ ผู้เปรียบเสมือนผ้าขาวที่จะต้องได้รับการซัก และการย้อมจาก รร.จปร. เพื่อให้กลายเป็นนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกองทัพก” (พล.ท. สิทธิพล ชินสำราญ, 2560 อ้างถึงใน รุ่งอรุณ วัฒนากร, 2561, น. 232) จึงมีความสำคัญยิ่ง

การศึกษาเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของกองทัพก ถือเป็นภารกิจสำคัญของ รร.จปร. จึงควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จะช่วยให้กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ (กรม นนร.รอ.)

ส่วนวิชาการ (สวท.๑) ส่วนการศึกษา (สศท.๑) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน รร.จปร. ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพตามคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย ความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร และลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย ความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะที่บ่งบอกความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ บุคลิกภาพตามคุณลักษณะส่วนบุคคล จึงหมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในการแสดงออกและการปฏิบัติต่อผู้อื่น ซึ่งบุคคลจะมีความสุขและประสบความสำเร็จ ถ้าได้ทำงานหรือประกอบอาชีพที่สอดคล้องกันกับบุคลิกภาพของตน โดยมีแนวคิดสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. Allport (1961, pp. 47-48) เชื่อว่า คุณลักษณะเป็นสิ่งที่อยู่จริงแต่ไม่สามารถมองเห็นได้โดยตรงรับรู้ได้โดยการสังเกตความยั่งยืนในพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และแบ่งคุณลักษณะออกเป็น 2 ชนิด คือ 1) คุณลักษณะร่วม (Common Traits) เป็นคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลมีลักษณะเหมือนคนอื่นทั่วไปสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ 2) คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Dispositions) เป็นคุณลักษณะที่แสดงลักษณะเฉพาะและมีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นตัวที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันเด่นชัด บางทีเรียกว่า Individual Trait มีอยู่ 3 ชนิด คือ คุณลักษณะเดี่ยวที่เด่นออกมา (Cardinal Traits) ชุดของบุคลิกลักษณะใหญ่ ๆ (Central Traits) และคุณลักษณะที่มีความสำคัญน้อย (Secondary Traits) ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมหลังจากสองคุณลักษณะแรกแสดงออกมาแล้ว ทั้งนี้บุคลิกภาพเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลที่คาดว่าจะส่งผลต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เหตุผลที่เลือกเข้าเป็นนักเรียนนายร้อย และความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย (รุ่งอรุณ วัฒนากร, 2557, น. 68) การรับรู้ตัวตนตามความเป็นจริง (Rogers, 1957, p. 78) และการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว (Adler, 2013, p. 134)

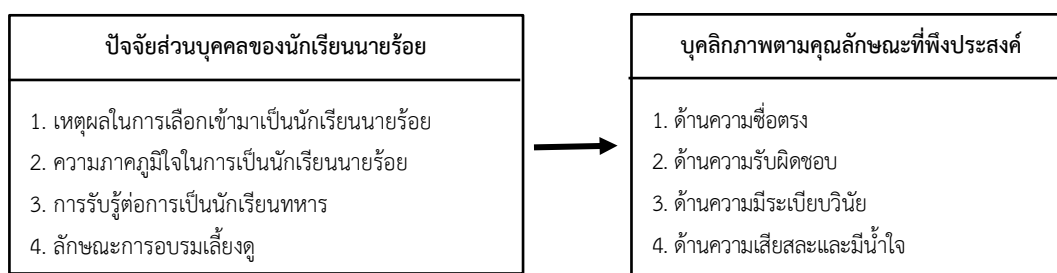
2. คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย มาจากแนวคิด รุ่งอรุณ วัฒนากร (2565, น. 105-106) ที่ว่า การกำหนดคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยทหารบกไทย เป็นการมุ่งเน้น

กลุ่มของคุณลักษณะ 4 กลุ่ม ที่เน้นผลลัพธ์ คือ การมุ่งแทนคุณแผ่นดิน ซึ่งใช้วิธีการจัดกลุ่มคุณลักษณะตาม คำนิยามของแต่ละคุณลักษณะที่มีลักษณะร่วมหรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1) กลุ่มของคุณลักษณะที่ส่งเสริมความ ซื่อตรง (Integrity) ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ เป็นผู้ที่เชื่อถือได้ มีวิจารณ์ญาณ และมีความจงรักภักดี 2) กลุ่มของคุณลักษณะที่ส่งเสริมความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ ความกระตือรือร้น ความริเริ่ม และ ความรอบรู้ 3) กลุ่มของคุณลักษณะที่ส่งเสริมความมีวินัย (Discipline) ได้แก่ ลักษณะท่าทาง ความเด็ดขาด และความอดทน และ 4) กลุ่มของคุณลักษณะที่ส่งเสริมความเสียสละหรือมีน้ำใจ (Selfless Service) ได้แก่ ความยุติธรรม ไม่เห็นแก่ตัว และรู้จักกาลเทศะ ซึ่งมีความสอดคล้องกับกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ฯ (2565, น. 108) ในการกำหนดคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่พึงประสงค์ 14 ประการของนักเรียนนายร้อย ประกอบกับการระดมความคิดเห็นจากนักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา จึงได้ข้อสรุปว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มคุณลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อตรง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมี ระเบียบวินัย และด้านความเสียสละและมีน้ำใจ

โดยสรุป บุคลิกภาพตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนนายร้อย เป็นการสังเกตคุณลักษณะร่วม ในกลุ่มของคุณลักษณะที่ส่งเสริมความซื่อตรง ความรับผิดชอบ ความมีวินัย และความเสียสละหรือมีน้ำใจของ กลุ่มนักเรียนนายร้อยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย [ชื่นชอบและ ศรัทธาในการเป็นทหารบก, บิดา-มารดาหรือผู้ปกครองอยากให้เป็นทหารบก, เหตุผลอื่น ๆ] ความภาคภูมิใจ ในการเป็นนักเรียนนายร้อย [ภาคภูมิใจ, ไม่ภาคภูมิใจ] การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร [ตรงกับความเป็น จจริง, ส่วนใหญ่ยังคงตรงกับความเป็นจริง, ไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริง] และลักษณะการอบรมเลี้ยงดู [เลี้ยงดู โดยบิดา-มารดาแบบเอาใจใส่, เลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบเข้มงวด, เลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจ, เลี้ยงดู โดยญาติสนิทหรือผู้อื่น] ที่แตกต่างกัน ดังปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) เริ่มจากศึกษาวิเคราะห์ และ สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นกรอบประเด็นในการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์จากกลุ่มนักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา เพื่อหาข้อสรุปเชิงแนวคิด แล้วนำข้อมูลที่ได้มา สร้างแบบวัดบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 5 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 224 นาย โดย

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา จำนวน 17 นาย เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเลือกจากนักเรียนนายร้อยบังคับบัญชาที่มีความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีตำแหน่งเป็นหัวหน้านักเรียนนายร้อย จำนวน 1 นาย หัวหน้ากองพันนักเรียนนายร้อยที่ 1-4 จำนวน 4 นาย และหัวหน้ากองร้อยที่ 1-3 ในกองพันนักเรียนนายร้อยที่ 1-4 จำนวน 12 นาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 นาย

2) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 67-68) ได้ขนาดตัวอย่าง 142 นาย มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ ใบงานระดมความคิดเห็น และแบบวัดบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ใบงานระดมความคิดเห็น และจัดกิจกรรมระดมความคิดเห็นจากกลุ่มนักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา เพื่อหาข้อสรุปเชิงแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยจากกลุ่มนักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา

2) นำผลข้อสรุปเชิงแนวคิดที่ได้จากข้อ 1) มาจัดทำร่างแบบวัดบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับพฤติกรรม คือ ไม่เคยปฏิบัติเลยให้ 1 คะแนน, ปฏิบัตินาน ๆ ครั้งให้ 2 คะแนน, ปฏิบัติเป็นบางครั้งให้ 3 คะแนน, ปฏิบัติบ่อยครั้งให้ 4 คะแนน, และปฏิบัติเป็นประจำให้ 5 คะแนน โดยการแปลผลคะแนน ใช้การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน และแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบอิงเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 73) ซึ่งสามารถแปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำ

3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Consistency: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ผลการตรวจสอบ พบว่า ข้อคำถามทุกข้อของแบบวัดบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

4) นำแบบวัดบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาปรับแก้ตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 4 รร.จปร. จำนวน

30 นาย และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.97

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

1) วิเคราะห์ข้อมูลข้อสรุปเชิงแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยจากกลุ่มนักเรียนนายร้อยบังคับบัญชา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) วิเคราะห์บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) เปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยด้วยการทดสอบทีกรณีก่อนด้วยสองกลุ่มเป็นอิสระจากกัน (t-test Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย สามารถสรุปสาระสำคัญจำแนกตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การศึกษาระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย พบว่า บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยอยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนนายร้อยมีระดับบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M=3.57$, $SD=.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลิกภาพอยู่ในระดับสูงทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ ($M=3.59$, $SD=.75$) ด้านความซื่อตรง ($M=3.58$, $SD=.59$) ด้านความเสียสละและมีน้ำใจ ($M=3.57$, $SD=.63$) และด้านความมีระเบียบวินัย ($M=3.52$, $SD=.71$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย

รายการบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย	ระดับของบุคลิกภาพ		
	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับ
ด้านความซื่อตรง	3.58	.59	มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง
ด้านความรับผิดชอบ	3.59	.75	มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.52	.71	มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง
ด้านความเสียสละและมีน้ำใจ	3.57	.63	มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง
บุคลิกภาพ โดยรวม	3.57	.53	มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง

2. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย และมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน ทำให้บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน

ทำให้บุคลิกภาพฯ ของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหารที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้บุคลิกภาพฯของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน

ตารางที่ 2

สรุปผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนนายร้อย

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	ระดับนัยสำคัญ	ผลการทดสอบตามสมมติฐาน
1. เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย	$F = 11.00$	.00**	เป็นไปตามสมมติฐาน
2. ความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย	$t = 10.38$	.00**	เป็นไปตามสมมติฐาน
3. การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร	$F = 0.41$	.66	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
4. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู	$F = 1.57$	.03*	เป็นไปตามสมมติฐาน

หมายเหตุ. ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเรื่องบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ผลดังนี้

1) สมมติฐานที่ 1 จำแนกตาม เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน มีระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำให้ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

เปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตาม เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย

บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.47	2.73	11.00	.00**
	ภายในกลุ่ม	139	34.55	.25		
	รวม	141	40.02			

หมายเหตุ. ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยที่แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ส่งผลให้มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพฯ ของนักเรียนนายร้อย และจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า มีจำนวน 2 คู่ที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4

ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตาม เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย

บุคลิกภาพฯ	เหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย	M	ชื่นชอบ (1)	ผู้ปกครอง (2)	เหตุผลอื่น ๆ (3)
บุคลิกภาพตาม	ชื่นชอบ และศรัทธาในการเป็นทหารบก (1)	3.69		0.21 (.06)	0.54** (.00)
คุณลักษณะที่พึงประสงค์	บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองอยากให้เป็นทหารบก (2)	3.48			0.33* (.02)
ในภาพรวม	เหตุผลอื่น ๆ (3)	3.15			

หมายเหตุ. ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยเพราะชื่นชอบ และศรัทธาในการเป็นทหารบกมีบุคลิกภาพฯ โดยรวม แตกต่างกับนักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนนายร้อยที่ชื่นชอบ และศรัทธาในการเป็นทหารบกมีระดับบุคลิกภาพฯ สูงกว่านักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลอื่น ๆ โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.54 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนนายร้อยที่บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองอยากให้เป็นทหารบก มีบุคลิกภาพฯ โดยรวมแตกต่างกับนักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนนายร้อยที่บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองอยากให้เป็นทหารบก มีระดับบุคลิกภาพฯ สูงกว่านักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลอื่น ๆ โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.33 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

2) สมมติฐานที่ 2 จำแนกตาม ความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน มีระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำให้ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5

เปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตาม ความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย

บุคลิกภาพฯ	ความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย	M	t	Sig
บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในภาพรวม	ภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย	3.76	10.38	.00**
	ไม่ภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย	2.93		

หมายเหตุ. ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยมีค่าเฉลี่ยระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมสูงกว่านักเรียนนายร้อยที่ไม่มีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) สมมติฐานที่ 3 จำแนกตาม การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีการรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหารแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทำให้ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

เปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตาม การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร

บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.24	.12	.41	.66
	ภายในกลุ่ม	139	39.79	.29		
	รวม	141	40.02			

4) สมมติฐานที่ 4 จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีระดับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวม และบุคลิกภาพฯ ด้านความซื่อตรงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำให้ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7

เปรียบเทียบบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.32	.44	1.57	.03*
	ภายในกลุ่ม	138	38.70	.28		
	รวม	141	40.02			

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า มีจำนวน 1 คู่ที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อย จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

บุคลิกภาพ	ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู	M	เอาใจใส่ (1)	เข้มงวด (2)	ตามใจ (3)	ญาติสนิทผู้อื่น (4)
บุคลิกภาพตาม	เลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบเอาใจใส่ (1)	3.70		0.07 (.46)	0.25* (.04)	0.16 (.21)
คุณลักษณะ	เลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบเข้มงวด (2)	3.63			0.18 (.15)	0.09 (.65)
ที่พึงประสงค์	เลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจ (3)	3.45				-0.09 (.48)
ในภาพรวม	เลี้ยงดูโดยญาติสนิท หรือผู้อื่น (4)	3.54				

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า นักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบเอาใจใส่ มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวม สูงกว่านักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.25 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. บุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยอยู่ในระดับสูง อาจเนื่องมาจาก นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 5 คือ ผลผลิตที่ผ่านการหล่อหลอมและปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหาร มาตั้งแต่ครั้งเป็นนักเรียนเตรียมทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพวกเขาขึ้นเหล่ามาศึกษาที่ รร.จปร. เกิดการหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผ่านการกำหนดคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่พึงประสงค์ 14 ประการของนักเรียนนายร้อย ซึ่งดัดแปลงมาจาก FM 22-100 (The United States Army, 1958 อ้างถึงใน รุ่งอรุณ

วัฒนธรรม, 2565, น. 98) ทั้งนี้กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ รร.จปร. [กรม นนร.รอ.] มีหน้าที่ปกครอง บังคับบัญชา ฝึกอบรม และปลูกฝังนิสัย อุบาสัย วินัย และวิชาทหารเบื้องต้น รวมถึงปกครองบังคับบัญชา นักเรียนนายร้อย (รร.จปร., 2565) ได้กำหนดระบบความเหมาะสมในการเป็นผู้นำทหาร (กรม นนร.รอ., 2565, น. 21) ข้อ 18 เพื่อสร้างให้นักเรียนนายร้อยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ นิสัย และสังคม อันเป็นพื้นฐานในการเป็นผู้นำทหารและเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำทหารในระดับ ที่กองทัพพบต้องการ หากปรากฏว่านักเรียนนายร้อยผู้ใดไม่ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้นถึงมาตรฐานที่ต้องการให้ รร.จปร. พิจารณาถอนทะเบียนออกจากความเป็นนักเรียนนายร้อย ทั้งนี้ได้มีการเสริมสร้างบุคลิกภาพของ นักเรียนนายร้อยผ่านระบบและระเบียบต่าง ๆ (กรม นนร.รอ., 2565, น. 18-23) เช่น ระบบการปกครอง และการบังคับบัญชา การเป็นนักเรียนบังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการ ระบบเกียรติศักดิ์ ระบบความเหมาะสม ในการเป็นผู้นำทหาร ระบบนักเรียนอาวุโสและการพัฒนาภาวะผู้นำทางทหาร การประเมินความเหมาะสม ในการเป็นผู้นำทหาร การลงทัณฑ์และการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวินัย หลักสูตรการฝึกนักเรียนนายร้อยใหม่ ระเบียบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤติและการลงทัณฑ์นักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2552 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557 ระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ฯ ว่าด้วยระเบียบปฏิบัติ ประจำวันของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2564 ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการเสริมสร้างบุคลิกภาพผ่านกิจกรรมและ พิธีการต่าง ๆ เช่น พิธีเลื่อนชั้นการศึกษา พิธีมอบประกาศนียบัตร เจริญพรราชวัลและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ทางการกีฬา พิธีถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันพระราชสมภพและงานเลี้ยงปิดภาคสมัยการศึกษา พิธีบรรพชา อุปสมบทนักเรียนนายร้อย พิธีปฐมนิเทศการศึกษา การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนทหาร-ตำรวจ พิธีปฏิญาณตน สวสนนาม และมอบกระบี่สั้นของ นนร.ชั้นปีที่ 1 การแข่งขันเดิน-วิ่ง เขาชะโงกชูเปอร์ฮาล์ฟมาราธอน พิธีอำลา คณาจารย์และพิธีโยนกระเป๋ และพิธีประดับเครื่องหมายยศแก่นายทหารใหม่ ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะช่วย หล่อหลอม และเสริมสร้างบุคลิกภาพโดยทั่วไปของนักเรียนนายร้อย ให้เป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง ลักษณะท่าทาง องอาจ ผึ่งผาย มีวาจาสัตย์ เชื่อถือได้ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบสูง

สอดคล้องกับ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2561, น. 7-8) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นลักษณะเฉพาะของ ตัวบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน ถูกหล่อหลอมประสานด้วยพันธุกรรม วัฒนธรรม การเรียนรู้ วิธีปรับตัวของบุคคล สิ่งแวดล้อม เป็นนามธรรมและวัตถุธรรม ไม่เป็นสิ่งตายตัว เปลี่ยนแปลงไป ตามกาลเวลาจากการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม สอดรับกับ Schiffman & Kanuk (2010, pp. 25-26) ที่เชื่อว่า บุคลิกภาพสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และจะเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ปติวิธดา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา และ ฐิตวิธรี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2564, น. 19-20) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ ของบุคคลไม่ใช่สิ่งหรือลักษณะที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับการเกิดทารก เด็ก และผู้ใหญ่ หรือบุคคลเสียทั้งหมดเลยทีเดียว หากแต่ในความจริงเป็นสิ่งที่ค่อย ๆ มีการพัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นกระบวนการ (Process) ซึ่งครอบคลุม ถึงวิธีการที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทั้งนี้การศึกษาบุคลิกภาพฯ ดังกล่าว Allport (1961, pp. 47-48) เรียกว่า คุณลักษณะร่วม (Common Traits) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ทำให้นักเรียนนายร้อยแต่ละ นายมีลักษณะเหมือนนักเรียนนายร้อยนายอื่นหรือกลุ่มนักเรียนนายร้อยทั่วไป และนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของ บุคลิกภาพ และความมุ่งหวังต้องการที่จะมีบุคลิกภาพที่ดี หรือ “บุคลิกภาพอันพึงประสงค์เป็นที่ต้องการและ

สอดคล้องตรงกันกับค่านิยมเกี่ยวกับบุคลิกภาพของสังคมนักเรียนนายร้อย” ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญนำไปสู่ความสุขสมบูรณ์ และประสบความสำเร็จในการเป็นนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณลักษณะตามที่กองทัพบกต้องการนั่นเอง

2. การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่ง Allport (1961, pp. 47-48) เชื่อว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Dispositions) เป็นสิ่งที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันเด่นชัด บางทีเรียกว่า Individual Trait พบว่า

2.1 นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย และมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยที่แตกต่าง มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยเพราะชื่นชอบและศรัทธาในการเป็นทหารบก มีบุคลิกภาพโดยรวมและรายด้านสูงกว่านักเรียนนายร้อยที่บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองอยากให้ไปเป็นทหารบก และนักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลอื่น ๆ พบว่าข้อค้นพบที่ว่า นักเรียนนายร้อยที่มีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยมีค่าเฉลี่ยระดับบุคลิกภาพโดยรวมและรายด้านสูงกว่านักเรียนนายร้อยที่ไม่มีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนนายร้อยที่มีเหตุผลในการเลือกโดยชื่นชอบในการเป็นทหารบก และมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อย ย่อมมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกศึกษาใน รร.จปร. ส่งผลต่อความตั้งใจ และความมั่นใจในการเป็นนักเรียนทหาร เพราะได้กระทำและได้ฝึกศึกษาในสิ่งที่ตนเองมีความชอบและสนใจ ทำให้นักเรียนนายร้อยมีความกระตือรือร้น และอดทนต่อความยากลำบากในการฝึกศึกษาได้ดีกว่ากลุ่มอื่น ผลที่ได้สอดคล้องกับข้อค้นพบของ รุ่งอรุณ วัฒนากร (2557, น. 68) ที่ว่า เหตุผลที่เลือกเข้าเป็นนักเรียนนายร้อย และมีความภาคภูมิใจในการเป็นนักเรียนนายร้อยมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ ชรินทร์ แก้วบุญเรือง (2561, น. 69) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง สามารถให้เหตุผลในสิ่งที่ตนเองกระทำได้กระจ่างชัด มั่นใจในการกระทำ หรือการตัดสินใจของตน กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ มุ่งการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งมีความมั่นคงทางจิตใจ มองโลกในแง่ดี และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลอื่น สอดรับกับ Branden (1994, p. 322) ที่ว่า นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีพลังมุ่งไปข้างหน้า มีแรงบันดาลใจ มีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และมีความยินดีพอใจในชีวิต ก่อเกิดเป็นบุคลิกภาพที่มั่นคงสอดคล้องกับสถานภาพของตน และมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จที่สำคัญของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

2.2 ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น พบว่า นักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบเอาใจใส่ มีบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมสูงกว่านักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจ และยังมีบุคลิกภาพด้านความซื่อตรงสูงกว่านักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบเข้มงวด และนักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมการเลี้ยงดูบุตรของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองแบบเอาใจใส่ มักจะให้การยอมรับในการตัดสินใจของบุตร มีการร่วมแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลและหารือร่วมกันในทุกเรื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป็นทหารอาชีพของ

นักเรียนนายร้อย แม้ว่าบิดา-มารดาหรือผู้ปกครองบางรายอาจจะไม่เห็นด้วยในการที่บุตรหลานของตนจะเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย แต่เมื่อผ่านการตกลงใจร่วมกันก็จะยอมรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น เช่นเดียวกันกับนักเรียนนายร้อยเมื่อตัดสินใจยื่นกรานที่จะเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อยแล้วก็มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตน ทั้งยังมีความซื่อตรงและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตน เมื่อเข้ารับการฝึกศึกษาแล้วเผชิญปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ก็มักจะพยายามผ่านเหตุการณ์เหล่านั้นไปให้ได้ เพราะไม่ยากให้ทางครอบครัวรู้สึกผิดต่อการสนับสนุนให้ตนเองได้เข้ามาเป็นนักเรียนนายร้อย สอดคล้องกับ อัจฉริยา สุวรรณเชษฐ (2560, น. 33) ที่เชื่อว่า คุณค่าของความซื่อตรงสามารถเสริมสร้างบุคลิกภาพได้ เนื่องจากคนซื่อตรงย่อมเป็นคนดีทั้งในการกระทำ การพูด การคิดและความเป็นจริงในสิ่งที่ทำ ในสิ่งที่พูด และในสิ่งที่คิด ทำให้มีบุคลิกภาพดี และพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของบิดา-มารดา มีความสำคัญต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนเนื่องจากการที่เด็กได้รับการอบรมสั่งสอน การแสดงแบบอย่างที่ดีและเหมาะสม ก็จะทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมในทางที่ดี เด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงจากสถานการณ์ในครอบครัว และจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ในครอบครัวนั่นเอง ในขณะที่นักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจนั้น เมื่อเผชิญกับความยากลำบากในการฝึกศึกษาก็อาจจะเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย แต่เมื่อเข้ามาอยู่ในสังคมของการเป็นนักเรียนนายร้อยแล้วก็ต้องมีการพัฒนาบุคลิกภาพฯ ไปด้วย แม้จะไม่สูงเท่ากลุ่มนักเรียนนายร้อยที่ถูกเลี้ยงดูโดยบิดา-มารดาแบบตามใจก็ตาม สอดคล้องกับ Adler (2013, p. 134) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของมนุษย์มาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว และประสบการณ์ของเด็กแต่ละคนในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมมากกว่าอิทธิพลจากพันธุกรรม โดยได้ย้าถึงความรู้สึกเกี่ยวกับสังคม (Social Feeling) ซึ่งเขาได้อธิบายว่า ความรู้สึกเกี่ยวกับสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของเด็ก และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นไปในทิศทางใดนั้น ขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวเป็นสำคัญ สอดรับกับธัญญภัสร ศิริธรรมาโรจน์ และคณะ (2559, น. 717) ที่ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและสังคมที่อาศัยอยู่ โดยครอบครัวจะมีอิทธิพลมาก ซึ่งความรัก ความเอาใจใส่ ให้การยอมรับ การดูแลอบรมเลี้ยงดูจะเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง สอดรับกับ Coopersmith (1981, p. 236) ที่กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับ ความสำเร็จในชีวิตเป็นเสมือนโครงสร้างหรือคุณลักษณะของแต่ละคนที่เกิดจากการเรียนรู้ในเรื่องของควมมีคุณค่าของตนเองจากครอบครัว ถือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การอบรมเลี้ยงดู โดยเป็นเรื่องของความสามารถในการมองเห็นคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นเดียวกับ ดุลยา จิตตะยโสธร (2552, น. 185) ที่ว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพ สามารถหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเจริญเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ

2.3 การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหารที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้บุคลิกภาพฯของนักเรียนนายร้อยแตกต่างกัน ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวไม่สอดคล้องกับ ทฤษฎีตัวตน (Self Theory) ของ Rogers (1957, p. 78) ที่กล่าวว่า บุคคลใดก็ตามที่สามารถทำตนที่ตนรับรู้กับตนตามความเป็นจริง และตนตามอุดมคติสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม บุคคลนั้นจะสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้จนถึงขีดสุด ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร ไม่ส่งผลต่อบุคลิกภาพฯ ของนักเรียนนายร้อย ซึ่งแตกต่างจากข้อค้นพบอื่น อาจเป็นเพราะการศึกษา

ในครั้งนี้ได้ศึกษาผ่านนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 5 ซึ่งผ่านการหล่อหลอมในสถาบันการศึกษาทางทหารมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 ปีจึงพอจะทำให้ได้ แม้ว่าการรับรู้ในการเป็นนักเรียนทหารอาจคลาดเคลื่อนไปบ้าง อีกทั้งการอยู่ร่วมกันในสังคมของนักเรียนนายร้อย มีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ รวมถึงมีกิจกรรมในการฝึกศึกษาเป็นรูปแบบเดียวกัน ผ่านเกณฑ์กิจกรรมและมาตรฐานเดียวกัน ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน การรับรู้ต่อการเป็นนักเรียนทหาร จึงไม่ส่งผลต่อบุคลิกภาพฯ ของนักเรียนนายร้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 นักเรียนทหารที่เข้ามาใหม่ในแต่ละปีการศึกษามีจำนวนมาก การที่จะทำความคุ้นเคยและรู้จักแต่ละนายต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน แต่หากผู้ที่มีส่วนดูแลสามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนนายร้อยที่มีความชื่นชอบและศรัทธา รวมทั้งภาคภูมิใจในการเป็นทหารบก และสนับสนุนให้เขาเหล่านั้นมีส่วนร่วมในการสร้างแรงบันดาลใจ และให้กำลังใจแก่เพื่อน ๆ และรุ่นน้อง ก็อาจจะเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่จะช่วยพัฒนาและบ่มเพาะบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเป็นนักเรียนทหารที่ดีได้อีกมาก และทันต่อเวลาอีกด้วย

1.2 รร.จปร. และโรงเรียนทหารต่าง ๆ ควรสนับสนุนให้มีหน่วยงานแนะแนวระบบการให้คำปรึกษา และมีโปรแกรมการพัฒนาบุคลิกภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม ที่ให้บริการทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมทั้งมีการประสานและส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะลักษณะของการเข้าถึงข้อมูล เพื่อส่งเสริมการปรับตัว ลดความคับข้องใจให้แก่แก่นักเรียนนายร้อยใหม่ที่มีความเครียด และช่วยให้นักเรียนนายร้อยสามารถปรับตัวศึกษาต่อไปได้จนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจจัดตั้งในลักษณะหน่วยงานทางการ หรือการสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพ และมีความเป็นจิตอาสาในการช่วยเหลือแก่นักเรียนนายร้อยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับบุคลิกภาพตามคุณลักษณะที่สอดคล้องกับหน่วยใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในการผลิตนักเรียนนายร้อยให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยต่อไป

2.2 ควรมีการค้นคว้า และพัฒนาเครื่องมือ เช่น แบบทดสอบ แบบวัด ฯลฯ ตามอัตลักษณ์ของนักเรียนนายร้อย เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือติดตามและประเมินผลในการผลิตนักเรียนนายร้อยที่มีคุณลักษณะ/บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบ และวิธีการในการจัดหน่วยงานแนะแนวระบบการให้คำปรึกษา และมีโปรแกรมการพัฒนาบุคลิกภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมของ รร.จปร. อันจะนำมาซึ่งการวางแผนและการบริหารจัดการทั้งเชิงนโยบายและการปฏิบัติเพื่อผลิตนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณลักษณะ/บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนพัฒนา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (กทพ. รร.จปร.) ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อการสนับสนุน มา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมศึกษานายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า [กรม นนร.ร.ร.จปร.]. (2565). *คู่มือศึกษานายร้อย พ.ศ. 2565*. อรุณการพิมพ์.
- คำสั่งกองทัพบก เรื่อง นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. 2565. (2564, 14 ตุลาคม). *คำสั่งกองทัพบก*. ที่ 66/2564. หน้า 12.
- ชนินทร์ แก้วบุญเรือง. (2561). *การศึกษาการคิดสะท้อนความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นบางหัวเลื้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดุษยา จิตตะยโสธร. (2552). รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: แนวคิดของ Diana Baumrind. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29(4), 173-187.
- ต้องรัก จิตรบรรเทา. (2561). *จิตวิทยาบุคลิกภาพ Personality Psychology*. สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธัญญ์สิริ ศิริจันทร์โรจน์, สกล วรเจริญศรี และ ปริญญา มีสุข. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ของความภาคภูมิใจในตนเอง และความหยิ่งตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(2), 715-732.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ปติวิธดา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา และ จิตวีร์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2564). การพัฒนาบุคลิกภาพผู้นำนักนิเทศศาสตร์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 15(2), 13-28.
- รุ่งอรุณ วัฒนากร. (2565). คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของศึกษานายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*, 9(1), 95-109.
- รุ่งอรุณ วัฒนากร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการส่งเสริมการปรับตัวของศึกษานายร้อยใหม่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*, 5(1), 209-242.
- รุ่งอรุณ วัฒนากร. (2557). การศึกษาภาวะสุขภาพจิตของศึกษานายร้อย ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*, 1(1), 67-90.
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า [ร.ร.จปร.]. (2565). *รายงานการประเมินตนเองประจำปี 2564*. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.
- วรุณี แสงทอง และ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2561). การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำของศึกษานายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 8(3), 251-263.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2561). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 15). หอมชาวบ้าน.
- อัญญา สุวรรณเชษฐ. (2560). *รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Adler, A. (2013). *The Practice and Theory of Individual Psychology*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315010120>
- Allport, G. W. (1961). *Pattern and growth in personality*. Holt, Rinehart & Winston.
- Branden, N. (1966). *The Psychology of self-esteem* (3rd ed.). Bantam Books.
- Coopersmith, S. (1981). *SEI: Self-Esteem Inventories*. Consulting Psychology Press.
- Holland, J. L. (1973). *Making Vocational Choice: A Theory of Career*. Prentice-Hall.
- Roger, C. R. (1957). *SEI: Counseling and psychology*. The Riverside Press.
- Schiffman, L. G. & Kanuk, L. (2010). *Consumer Behavior* (10th ed.). Prentice-Hall.